

Til Landbrugsstyrelsen

Følgebrev

Dato 22. april 2020

Journal 2019-760-001008

Levering på bestillingen "Katalog over tiltag der kan fremme skadedyrenes naturlige fjender og biodiversiteten i jorden på økologiske bedrifter, delopgave 1"

Landbrugsstyrelsen har i en bestilling sendt d. 10. januar 2019 og opdateret d. 5. maj bedt DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug – om at udarbejde et katalog over naturtiltag der øger jordbundens biodiversitet og/eller beskytter naturlige fjender af skadegørere. Bestillingen består af to delopgaver, hvor delopgave 1 er et bruttokatalog over mulige tiltag, mens delopgave 2 er et nærmere review af udvalgte tiltag fra bruttokataloget. Der er d.d. ikke udtrykt ønske om at igangsætte delopgave 2, hvorfor nærværende besvarelse udelukkende er delopgave 1.

Der er d. 7. maj 2019 fremsendt et eksempel på besvarelse af et enkelt naturtiltag til Landbrugsstyrelsen med henblik på at nå til enighed om format og detaljeringsgrad af besvarelsen. Ligeledes har bruttolisten over tiltag været til kommentering hos Landbrugsstyrelsen. Kommentarer og AUs håndtering af disse kommentarer kan findes via dette [LINK](#). Den endelige bruttoliste blev fremsendt til Landbrugsstyrelsen den 14. juni 2019.

Besvarelsen i form af vedlagte notat og bruttoliste er udarbejdet af seniorforsker Gabor Lövei fra Institut for Agroøkologi ved Aarhus Universitet samt seniorforsker Jørgen Aagaard Axelsen fra institut for Bioscience ved Aarhus Universitet. Seniorforsker Annie Enkegaard fra Institut for Agroøkologi ved Aarhus Universitet har været fagfællebedømmer, og notatet er revideret i lyset af hendes kommentarer.

Besvarelsen er udarbejdet som led i "Rammeaftale om forskningsbaseret myndighedsbetjening mellem Miljø- og Fødevarerministeriet og Aarhus Universitet" under ID 2.15 i "Ydelsesaftale Planteproduktion 2019-2022".

Venlig hilsen

Lene Hegelund
Specialkonsulent, kvalitetssikrer f. DCA-centerenheden

Katalog over tiltag der kan fremme skadedyrenes naturlige fjender og biodiversiteten i jorden på økologiske bedrifter, delopgave 1

Af Gabor Lövei fra Institut for Agroøkologi ved Aarhus Universitet og Jørgen Aagaard Axelsen fra Institut for Bioscience ved Aarhus Universitet

Baggrund

I Vækstplan for dansk økologi er et af initiativerne, at ”der skal indføres dyrkningsrelaterede krav om, at der for alle marker, der er større end f.eks. 5 ha, skal laves et naturtiltag på bedriften som for eksempel læhegn, naturstriber, randzoner eller billevolde”.

Landbrugsstyrelsen vurderer, at økologiforordningen giver mulighed for at udmønte krav om specifikke naturtiltag, men ikke som led i et ønske om et generelt naturhensyn. Følgende skal derfor være opfyldt:

Tiltaget skal ske som led i de dyrkningsmetoder eller forebyggende foranstaltninger, der enten:

- skal øge jordbundens biodiversitet (alle organismer) eller
- forebygge skader forårsaget af skadegørere ved beskyttelse af naturlige fjender f.eks. mariehøns, svirrefluer, netvinger, snyltehveps, rovtæger, løbebiller, rovbiller, edderkopper, støere, m.fl. Beskyttelse af naturlige fjender kan være i bred forstand ved f.eks. tilbyde føderessourser, skjul, overvintringsmuligheder, mv.

Landbrugsstyrelsen har derfor i en bestilling sendt til DCA ønsket et katalog over tiltag, der kan fremmes skadedyrernes naturlige fjender og biodiversiteten i jorden på økologiske bedrifter.

Kataloget må gerne opdeles i fler- og enårige tiltag samt tiltag indenfor og udenfor dyrkningsfladen. Endvidere skal der angives hvilke grupper af organismer eller arter, der fremmes ved de enkelte tiltag, fordelt i 3 kategorier: naturlige fjender, biodiversitet i jordbunden, andre arter. Der skal angive fysiske minimums dimensioner ved de mulige tiltag, der skal sikre effekten af tiltaget, og særligt for tiltag, hvor den temporale udstrækning er vigtigt, ønskes en minimums tidsudstrækning eller datointerval angives, når effekten afhænger af denne.

AU bedes vurdere mulige tilag bredt, inkl. §-3 fredet arealer, GLM-elementer som gravhøje, 2-meter bremmer langs vandløb, samt de tiltag der er mulighed for inden for tilskudsreglerne, dvs. maks. 10 meter brede tiltag, der maks. må fylde 10 % af marken, som f.eks. blomsterstriber, lærkepletter mv.

Besvarelse

Besvarelsen i form af vedlagte tabel udgør bruttolisten. I tabellen gives oplysninger for hvert naturtiltag om:

- Tiltagens type: Yderligere detaljer, Typen af tiltag (aktiv, passiv), Arealkarakteristik (§3 areal, bi-/vildtareal, MFO-element, mark og bedrift), Placering (ved marken, i marken, på bedriften).
- Effekten af tiltaget: Fokusområde (naturlige fjender, jordens biodiversitet), Sekundære effekter, Gavner tiltaget en art, en gruppe eller flere funktioner, Organismegrupper som gavnes (generel biodiversitet, naturlige fjender (herunder overfladelevende prædatorer), fugle, pattedyr, krybdyr, bestøvere, mesofauna, nedbryderfauna, regnorme).
- Tidsmæssige forhold: Enårigt eller flerårigt tiltag, Varighed (permanent, kan fjernes), Tid før effekt opnås (år)
- Dimensionering: Fysiske dimensioner nødvendig for effekt (<mark, mark, landskabsniveau), Er der minimum / maximum dimensioner? (ja, nej, ikke relevant), Minimum dimension hvis relevant*, Maximum dimension hvis relevant*

*det er ikke muligt at præcisere dimensionerne mere end hvad er angivet i tabellen.

Der er i besvarelsen identificeret 42 forskellige tiltag, hvoraf 18 er passive og resten aktive. Af de 42 tiltag er 6 favorable for jordens biodiversitet, 13 er favorable for naturlige fjender og 23 for både det ene og det andet.

Nøglereferencer

Der er angivet nøglereferencer til de enkelte naturtiltag i kort form i tabellen. De fulde referencer findes her:

Armstrong G, McKinlay RG 1997. The effect of undersowing cabbages with clover on the activity of carabid beetles. *Biological Agriculture and Horticulture* 15, 269-277

Burel F, Baudry J, Butet A et al. 1998. Comparative biodiversity along a gradient of agricultural landscapes. *Acta Oecologica* 19, 47-60

Critchley CNR et al. 2004. Habitat establishment on arable land: assessment of an agri-environment scheme in England, UK, *Biological Conservation*, 119, 429-442

Crotty FV, Stoate C 2019. The legacy of cover crops on the soil habitat and ecosystem services in a heavy clay, minimum tillage rotation. *Food Energy Secur.* 2019, 8: e00169

- Daryantoa S, Fua B, Wangb L, Jacintheb P-A, Zhaoa W, 2018. Quantitative synthesis on the ecosystem services of cover crops. *Earth-Science Reviews* 185, 357–373
- Duelli P, Obrist MK 2003. Regional biodiversity in an agricultural landscape: the contribution of seminatural habitat islands. *Basic and Applied Ecology* 4, 129-138
- Duelli P, Obrist MK, Schmatz DR 1999. Biodiversity evaluation in agricultural landscapes: above-ground insects. *Agriculture Ecosystems & Environment* 74, 33-64
- Ejrnæs R 2019. Katalog over naturtiltag i marken. Natur- og vildtvenlige tiltag i landbruget. https://www.jaegerforbundet.dk/media/1656/katalog-over-naturtiltag-i-marken_pl_13_1555-1.pdf
- Gontijo LM 2019. Engineering natural enemy shelters to enhance conservation biological control in field crops. *Biological Control* 130, 155-163
- Haaland C, Naisbit RE, Bersier L-F 2011. Sown wildflower strips for insect conservation: a review. *Insect Conservation and Diversity* 4, 60-80
- Hallam J, Berdeni D, Grayson R, et al. 2020. Effect of earthworms on soil physico-hydraulic and chemical properties, herbage production, and wheat growth on arable land converted to ley. *Science of The Total Environment*, 713, 15 April 2020, 13649
- Hansen MDD, Olsen K, Gjelstrup P, Sell H, Jensen F 2008. Gravhøjenes og råstofgraves betydning for bevarelse af den biologiske mangfoldighed i Nationalpark Mols Bjerge. Rapport til Kulturarvsstyrelsen. Vedr. J.nr. 2008-7.40.01/75104-0004, Naturhistorisk Museum, Århus
- Hobbs PR, Sayre K, Gupta R 2008. The role of conservation agriculture in sustainable agriculture. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences* 363, 543- 555
- Holland JM 2003. The environmental consequences of adopting conservation tillage in Europe: reviewing the evidence. *Agriculture, Ecosystems and Environment* 103, 1–25
- Jeanneret P, Schupbach B, Luka H 2003. Quantifying the impact of landscape and habitat features on biodiversity in cultivated landscapes. *Agriculture Ecosystems & Environment* 98, 311-320
- Karlslund CA 2013. Lærkepletter. Sanglærken synger i lærkepletterne. Videnscenter for Landbrug. 7 sider. <https://mst.dk/media/141650/10-laerkepletter.pdf>
- Lovei G, Magura T 2017. Ground beetle (Coleoptera: Carabidae) diversity is higher in narrow hedges composed of native compared to non-native trees in a Danish agricultural landscape. *Insect Conservation and Diversity* 10, 141-150
- Marshall EJP, Moonen AC 2002. Field margins in northern Europe: Their functions and interactions with agriculture. *Agriculture, Ecosystems and Environment* 89, 5-21

- Nemecek T et al. 2011. Life cycle assessment of Swiss farming systems: I. Integrated and organic farming, *Agricultural Systems*,104, 217-232
- Parmain G, Bouget C 2018. Large solitary oaks as keystone structures for saproxylic beetles in European agricultural landscapes. *Insect Conserv Divers*, 11: 100-115
- Rusch A, Chaplin-Kramer R, Gardiner MM et al. 2016. Agricultural landscape simplification reduces natural pest control: A quantitative synthesis *Agriculture Ecosystems & Environment* 221, 198-204
- Schmidt MH, Tschardt T 2005. The role of perennial habitats for Central European farmland spiders. *Agriculture, Ecosystems and Environment*, 105, 235-242
- Toivonen M, Herzon I, Kuussaari M 2015. Differing effects of fallow type and landscape structure on the occurrence of plants, pollinators and birds on environmental fallows in Finland. *Biological Conservation*, 181, 36-43
- Vanbeveren SPP, Ceulemans R 2019. Biodiversity in short-rotation coppice. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 111, 34-43.
- van Bushkirk J, Willi Y 2004. Enhancement of Farmland Biodiversity within Set-Aside Land. *Conservation Biology*, 18, 987–994
- Vickery JA, Tallowin JR, Feber RE et al. 2001. The management of lowland neutral grassland in Britain: effects of agricultural practices on birds and their food resources. *J Applied Ecology* 38, 647-664
- Vickery JA, Feber RE, Fuller RJ 2009. Arable field margins managed for biodiversity conservation: A review of food resource provision for farmland birds. *Agriculture Ecosystems & Environment* 133, 1-13

Bruttoliste over tiltag der kan fremme skadedyrenes naturlige fjender og biodiversiteten i jorden på økologiske bedrifter

Tiltag	Yderligere detaljer	Tiltags-type (aktiv, passiv)*	Areal-karakteristik	Placering	Fokusområde (naturlige fjender, jordens biodiversitet)	Sekundære effekter	Gavnens art, gruppe, eller flere funktioner?	Organisme-grupper som gavnes, inkl. sekundære effekter	Enårigt eller flerårigt tiltag	Varighed	Tid før effekt opnås (år)	Fysiske dimensioner nødvendig for effekt	Er der minimum / maximum dimensioner?	Minimum dimension hvis relevant*	Maximum dimension hvis relevant*	Nøglereferencer
Søer ¹		Passiv	\$3 areal	Ved marken	Naturlige fjender	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Flerårig	Permanent	>5	Landskabsniveau	Ja	100 m2		
Moser ¹		Passiv	\$3 areal	Ved marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Flerårig	Permanent	>5	Landskabsniveau	Ja	2500 m2		
Ferske enge ¹		Passiv	\$3 areal	Ved marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Flerårig	Permanent	>5	Landskabsniveau	Ja	2500 m2		Jeanneret et al 2003; Rusch et al 2016; Duelli et al 1999; Duelli & Obrist 2003
Strandenge ¹		Passiv	\$3 areal	Ved marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Flerårig	Permanent	>5	Landskabsniveau	Ja	2500 m2		
Heder ¹		Passiv	\$3 areal	Ved marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Flerårig	Permanent	>5	Landskabsniveau	Ja	2500 m2		
Overdrev ¹		Passiv	\$3 areal	Ved marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Flerårig	Permanent	>5	Landskabsniveau	Ja	2500 m2		
Vandløb ¹		Passiv	\$3 areal	Ved marken	Naturlige fjender	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Flerårig	Permanent	>5	Landskabsniveau	Ikke relevant			
Insektvolde		Aktiv	Bi- / vildtareal	I marken	Begge	Biodiversitet	Grupper	Overfladelevende prædatorer	Flerårig	Kan fjernes	1-2	<mark	Ja	Markens længde, 10 m bred		Gontijo 2019
Barjordsstriber		Aktiv	Bi- / vildtareal	I marken	Jordens biodiversitet	Biodiversitet	Grupper	Fugle	Enårig	Kan fjernes	<1	<mark	Ja	3 m bred		Ejernæs 2019
Lærkepletter		Aktiv	Bi- / vildtareal	I marken	Begge	Biodiversitet	Grupper	Fugle	Enårig	Kan fjernes	<1	<mark	Ja	100 m2		Karlslund 2013
Vildstriber	kombination af bi- og vildtarealer	Aktiv	Bi- / vildtareal	I marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Enårig	Kan fjernes	<1	<mark	Ja	Markens længde		Vickery et al 2009
MFO-bræmmer (2 m) ved vandløb	permanent græs m. forårsslåning, permanent græs m. sommerslåning, blomsterblanding	Aktiv	MFO-element	Ved marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Enårig	Kan fjernes	<1	<mark	Ja	0,01 ha, 1 m bred	2 m bred	Vickery et al 2009; Haaland et al 2011
MFO-bræmmer (> 2 m) ved vandløb	permanent græs m. forårsslåning, permanent græs m. sommerslåning, blomsterblanding	Aktiv	MFO-element	Ved marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Enårig	Kan fjernes	<1	<mark	Ja	0,01 ha, 2 m bred	20 m bred	Vickery et al 2009; Haaland et al 2011
MFO-bræmmer uden tilknytning til vandløb	permanent græs m. forårsslåning, permanent græs m. sommerslåning, blomsterblanding	Aktiv	MFO-element	I marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Enårig	Kan fjernes	>5	<mark	Ja	0,01 ha, 1 m bred	20 m bred	Vickery et al 2009; Haaland et al 2011
MFO-brak (slånings- og blomsterbrak)		Passiv	MFO-element	I marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Enårig	Kan fjernes	<1	Mark	Ja	0,01 ha		van Bushkirk & Willi 2004
MFO-bestøverbrak		Aktiv	MFO-element	I marken	Begge	Biodiversitet	Grupper	Bestøvere	Enårig	Kan fjernes	<1	Mark	Ja	0,01 ha		Bushkirk & Willi 2004; Toivonen et al 2015
MFO-lavskov ¹	pil, poppel (0-100 andre træer/ha), el, lavskov, poppel (100 - 400 andre træer/ha)	Aktiv	MFO-element	På bedrift	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Flerårig	Permanent	>5	Landskabsniveau	Ja	0,01 ha		Jeanneret et al 2003; Rusch et al 2016; Duelli et al 1999; Duelli & Obrist 2003; Vanbeveren & Ceulemans 2019
MFO-efterafgrøde		Aktiv	MFO-element	I marken	Begge	Biodiversitet	Grupper	Mesofauna (collemboler, mider)	Enårig	Kan fjernes	<1	Mark	Nej			Crotty & Stoate, 2019; Daryanto et al 2018
MFO-græsudlæg		Aktiv	MFO-element	I marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Flerårig	Kan fjernes	<1	Mark	Nej			Hallam et al 2020
GLM-fortidsminder ¹	skal være tegnet på korttema i Internet Markkort	Passiv	MFO-element	På bedrift	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Flerårig	Permanent		<mark	Nej			Jeanneret et al 2003; Rusch et al 2016; Duelli et al 1999; Duelli & Obrist 2003; Hansen et al 2008
GLM-søer ¹	skal være tegnet på korttema i Internet Markkort	Passiv	MFO-element	På bedrift	Naturlige fjender	Biodiversitet	Multiple funktioner	Generel biodiversitet	Flerårig	Permanent	>5	Landskabsniveau	Nej			Jeanneret et al 2003; Rusch et al 2016; Duelli et al 1999; Duelli & Obrist 2003

Tiltag	Yderligere detaljer	Tiltags-type (aktiv, passiv)*	Areal-karakteristik	Placering	Fokusområde (naturlige fjender, jordens biodiversitet)	Sekundære effekter	Gavnese art, gruppe, eller flere funktioner?	Organisme-grupper som gavnes, inkl. sekundære effekter	Enårigt eller flerårigt tiltag	Varighed	Tid før effekt opnås (år)	Fysiske dimensioner nødvendig for effekt	Er der minimum / maximum dimensioner?	Minimum dimension hvis relevant*	Maximum dimension hvis relevant*	Nøglerreferencer
Hegn		Aktiv	Bedrift	Ved marken	Naturlige fjender	Biodiversitet	Grupper	Flere grupper	Flerårig	Permanent	1-2	<mark	Ja	2 m bred		Burel et al 1998
Enkeltrække hegn af træer		Aktiv	Bedrift	På bedrift	Naturlige fjender	Biodiversitet	Multiple funktioner	Flere grupper	Flerårig	Permanent	>5	Landskabsniveau	Ja	5 m bred		Lovei & Magura 2017
Ingen beskæring af hegn indtil midsommer		Passiv	Bedrift	På bedrift	Naturlige fjender	Biodiversitet	Grupper	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	<1	Landskabsniveau	Nej			Burel et al 1998
Græskanter		Passiv	Mark	Ved marken	Naturlige fjender	Biodiversitet	Multiple funktioner	Flere grupper	Flerårig	Kan fjernes	1-2	<mark	Ja	0,5 m bred		Marshall & Moonen 2002
Uslåede kanter		Passiv	Mark	Ved marken	Naturlige fjender	Biodiversitet	Grupper	Flere grupper	Flerårig	Kan fjernes	1-2	<mark	Ja	0,5 m bred		Marshall & Moonen 2002
Blomsterstriber		Aktiv	Mark	I marken	Naturlige fjender	Biodiversitet	Grupper	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	<1	<mark	Ja	1 m bred		Marshall & Moonen 2002
Striber af blomstrende afgrøder (urter) i marken		Aktiv	Mark	I marken	Naturlige fjender	Biodiversitet	Grupper	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	<1	<mark	Ja	5 m bred		Marshall & Moonen 2002
Undgå årlig pløjning		Passiv	Mark	I marken	Begge	Biodiversitet	Grupper	Overfladelevende prædatorer	Enårig	Kan fjernes	<1	Mark	Ja	Mark		Holland 2003
Jorddækning		Aktiv	Mark	I marken	Jordens biodiversitet	Biodiversitet	Grupper	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	<1	Mark	Ja	Mark	Mark	Hobbs et al 2008
Dyregødning		Aktiv	Mark	I marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	2-5	Mark	Nej			Nemecek et al 2011
Gylleudbringning		Aktiv	Mark	I marken	Jordens biodiversitet	Biodiversitet	Multiple funktioner	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	<1	Mark	Ikke relevant	Hele marken		Nemecek et al 2011
Fangstafgrøder om vinteren		Aktiv	Mark	I marken	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	<1	Mark	Ikke relevant	Hele marken		Critchley et al 2004
Grøngødning (dyrkning)		Aktiv	Mark	I marken	Jordens biodiversitet	Biodiversitet	Multiple funktioner	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	<1	Mark	Ikke relevant	Hele marken		Critchley et al 2004
Undersåning		Aktiv	Mark	I marken	Jordens biodiversitet	Biodiversitet	Grupper	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	<1	Mark	Nej	5 m bred		Armstrong & McKinlay 1997
Græsning		Aktiv	Mark	I marken	Jordens biodiversitet		Grupper	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	<1	Mark	Ja	Afhænger af græsæderne		Vickery et al 2001
Stenbunker, stendiger, jorddiger		Aktiv	Bedrift	Ved marken	Naturlige fjender		Grupper	Flere grupper	Flerårig	Kan fjernes	<1	Landskabsniveau	Nej			Jeanneret et al 2003; Rusch et al 2016; Duelli et al 1999; Duelli & Obrist 2003
Udyrket markjord		Passiv	Mark	I marken	Begge	Biodiversitet	Grupper	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	<1	Mark	Ikke relevant			Schmidt & Tschardtke 2005
Gødningsfrie randzoner med reduceret udsædsmængde		Passiv	Mark	I marken	Naturlige fjender	Biodiversitet	Grupper	Flere grupper	Enårig	Kan fjernes	<1	<mark	Ja	Afhænger af såmaskinens		Marshall & Moonen 2002
Solitær træer / grupper af træer i marken med udyrket minimumsmargin		Passiv	Bedrift	Ved marken	Naturlige fjender	Biodiversitet	Grupper	Flere grupper	Flerårig	Permanent	2-5	Landskabsniveau	Ja	5 m diameter	Trækronens bredde	Lovei & Magura 2017
Skov ¹		Aktiv	Bedrift	På bedrift	Begge	Biodiversitet	Multiple funktioner	Flere grupper	Flerårig	Permanent	2-5	Landskabsniveau	Ja	Afhænger af træarterne		Jeanneret et al 2003; Rusch et al 2016; Duelli et al 1999; Duelli & Obrist 2003
Døde træer, dødt ved		Passiv	Bedrift	Ved marken	Begge	Biodiversitet	Grupper	Flere grupper	Flerårig	Kan fjernes	1-2	Landskabsniveau	Nej			Parmain & Bouget 2018

*: passiv er når der ikke gøres noget

*: det er ikke muligt at præcisere dimensionerne mere

1: tiltag der rubriceres under ét som heterogenicitetsskabende elementer, der bidrager til at øge den generelle agroøkologiske biodiversitet